

4 5

april | mei 2022

DOOPS GEZIND HAARLEM

Pasen feest van leven & hoop

La Colombe de l'Avenir
Sculptuur gemaakt
door Jet van Vrede
naar een tekening
van Pablo Picasso

twee-maandelijks magazine van Doopsgezind Haarlem

over 3
denking

5

10

thuis 16
tips

kerkdiensten 2 van de redactie 4 TEE Haarlem 4 onder de loop 8 poëzie is een daad 9
jongeren 12-13 wel en wee 13 afscheid Ada Blom 14-15

www.doopsgezindhaarlem.nl

kerkdiensten

aanvang 10.30 uur, tenzij anders aangegeven

Hieronder volgt een overzicht van de kerkdiensten van de komende tijd. De diensten zijn te volgen via zoom. Log in: *meeting ID*: 933 7096 3269 *passcode*: 745563. Graag video uitzetten als je de dienst volgt.

Voor actuele informatie zie de website: www.doopsgezindhaarlem.nl en de Nieuwsbrief. Je kunt ook altijd even naar de kosterij bellen.

Opgeven voor de Nieuwsbrief via communicatie@doopsgezindhaarlem.nl.

zondag 3 april
Grote Vermaning ds. A.G. Hoekema

zondag 10 april Palmzondag
Grote Vermaning ds. A.J. Noord
afscheid Ada Blom
12.30 uur

donderdag 14 april Witte Donderdag
Grote Vermaning ds. A.J. Noord
19.30 uur

zondag 17 april Pasen
Grote Vermaning J. van den Bogert
Kleine Vermaning ds. A.J. Noord

zondag 24 april
Grote Vermaning br. W.N. Grimme

zondag 1 mei
Kleine Vermaning ds. J. Brusewitz

zondag 8 mei
Grote Vermaning Daniel Serrano-Bernal

zondag 15 mei
Kleine Vermaning ds. A.J. Noord

zondag 22 mei
Grote Vermaning ds. A.J. Noord

zondag 29 mei
Grote Vermaning ds. A.J. Noord
met kamerkoor

adressen
Grote Vermaning
Frankestraat 24, 2011 HV Haarlem
Kleine Vermaning
Postlaan 16, 2101 VE Heemstede

vervoer naar de diensten
Kun je niet zelfstandig naar de diensten komen of kun je zelf geen taxi betalen, dan kun je gebruik maken van Ataxi. De heer Ali Mobayen van Ataxi brengt je naar de kerk en weer naar huis. Graag vooraf reserveren via 06 24 59 07 99. Afrekenen hoeft niet, als je zegt dat je bij Doopsgezind Haarlem hoort gaat de rekening automatisch naar de administratie.

gebedsgroep en -intenties

Iedere 2e en 4e zondag van de maand is er vóór de dienst in de bibliotheek een gebedsgroep. Je kunt binnenlopen vanaf 10.00 uur.

Gebedsintenties voor de voorbeden naar administratie@doopsgezindhaarlem.nl

foto's Anke van der Meer, tenzij anders vermeld
ontwerp & opmaak Susan de Loor, Kantoordeloor Haarlem
Het volgende nummer verschijnt op 4 juni. Kopij uiterlijk 7 mei zenden aan communicatie@doopsgezindhaarlem.nl of aan Doopsgezind Haarlem, Frankestraat 24, 2011 HV Haarlem, 023 532 18 83.

colofon
Doopsgezind Haarlem is een twee-maandelijkse uitgave van de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Haarlem
redactie Anke van der Meer, Willemien Ruygrok & Jet van Vrede
druk Drukkerij Torendruk, Nijkerk
oplage 800

collectedoelen

april
We collecteren voor Werkgemeenschap de Ark in Bloemendaal. Het is een woongemeenschap van mensen met en zonder een beperking en mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmark. Het is gevestigd op het landgoed Dennenheuvel te Bloemendaal.

mei
De opbrengst van de collecte gaat naar de doopsgezinde zending.

Oekraïne

Als we dit schrijven (op 14 maart) is de oorlog in de Oekraïne in volle gang. De vluchtelingenstroom is gigantisch. Europeanen, Nederlanders, Haarlemmers, doopsgezinden staan klaar om te helpen. Door mensen in huis te nemen, door geld over te maken, door goederen in te zamelen, door te bidden.

Op de website van de ADS staan doopsgezinde initiatieven vermeld. In Haarlem denken we na over de (on)mogelijkheden om in de pastorie waar Herman Heijn met zijn gezin heeft gewoond een aantal vrouwen en kinderen onderdak te bieden. Via onze website, Nieuwsbrief en Facebook houden we u op de hoogte.

doopsgezind.nl
doopsgezindhaarlem.nl
facebook.com/doopsgezindhaarlem

Een vrijwillige bijdrage voor *Doopsgezind Haarlem* is welkom op rekeningnummer NL82 ABNA 05 61 23 48 76 t.n.v. de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Haarlem, o.v.v. 'Doopsgezind Haarlem'.

© Doopsgezind Haarlem 2022

Over rust vinden

Alleen bij God vindt mijn ziel haar rust,
van hem komt mijn redding.
Hij alleen is mijn rots en mijn redding,
mijn burcht, nooit zal ik wankelen.

Zoek rust, mijn ziel, bij God alleen,
van hem blijf ik alles verwachten.
Hij alleen is mijn rots en mijn redding,
mijn burcht, ik zal niet wankelen. – Psalm 62

‘Waar vindt een mens ooit rust?’
‘Waar vindt de mens de kracht om
overeind te blijven?’
Rust is schaars geworden in onze tijd. Al scrollend op de mobiele telefoon is de mens op zoek naar steeds weer nieuw vermaak. Kan de innerlijke leegte worden gevuld?

In psalm 62 klinkt de krachtige oproep om rust te vinden voor de ziel – een rust die verbonden wordt met en

gevonden wordt in God. Alleen in God vindt de menselijke ziel rust en geborgenheid.

Iemand die eens overspannen was geweest vertelde hoe hij zich in zijn ziekteperiode gerealiseerd had dat (in zijn eigen woorden) ‘de ziel zich niet ongestraft buitenspel laat zetten’. ‘Mijn ziel vond het maar niks’, zo vertelde hij. ‘Als een motvlinder botste hij in grote paniek tegen de nok van

door **Alex Noord**

zijn wezen. Ik moest hem op een ladder weer gaan vangen, in alle voorzichtigheid. Om zijn vleugels niet te beschadigen.’

De ziel vraagt om zorg. De ziel is de innerlijke plek waar je tot ontmoeting met jezelf kunt komen en thuis bent bij jezelf, en waar dus zowel innerlijke vrede als ook levenskracht te vinden is.

de ziel laat zich niet
ongestraft buitenspel zetten

‘Alleen bij God vindt mijn ziel haar rust’, zo zegt de psalmist. Iemand verbond het woord ziel eens met het Duitse woord *Ziel*, dat doel betekent, of bestemming. Wie raakt aan de ziel, wie zijn ziel tot rust laat komen, komt tot zijn of haar bestemming. Misschien zou je ook kunnen zeggen: die persoon komt thuis. ●

van de redactie

In het vorige nummer stond een prachtig interview met Harry Swaak en zijn kleindochter Rosa Goodman. Heb je de tentoonstelling in de vitrine bij de Frankestraat al gezien? We kregen veel enthousiaste reacties.

Dat bracht ons op het idee om die formule – kleinkinderen over hun grootouders – vaker te gebruiken. Dit keer de (klein)kinderen Snaaijer over hun grootvader, dominee Snaaijer.

De serie ‘De Groene Voorhoede’ wordt ook gewaardeerd.

In het volgende nummer weer aandacht voor de volgende tentoonstelling in Fotogalerie De Gang.

column

TEE Haarlem Abraham

Bart Stobbelaar

grensoverschrijdend, Dina (bij Genesis 34)
Grensoverschrijding is letterlijk aan de orde van de dag. Stemmen van fysieke grensoverschrijding en grensoverschrijding van politieke machten. Emoties lopen hoog op. Reactie roept tegenreactie op. Eindigt dat ooit?

Zo hedendaags deze problematiek ook is, het is een problematiek van alle tijden. Kan er ooit echt recht gedaan worden? Kunnen er lessen getrokken worden uit verleden en heden? Dit hoofdstuk (Genesis 34) gaat over recht, Dina, haar naam kan vertaald worden met ‘recht’ of ‘gerechtigheid’, ‘oordeel’ zelfs.

Jacob is aangekomen in Kanaän. In vrede staat er terloops bij, in ‘shalom’. Hij koopt een stuk grond en richt een altaar op voor de Eeuwige. Het project Kanaän, beloofd land van heelheid en vrede, wordt nu werkelijkheid, het grootse visioen waarmee alles begonnen is bij Abraham, ‘dat alle volken op aarde in hem gezegend zullen zijn’ (Genesis 12,3).

Dina is het zevende kind van Lea en Jacob, een dochter. Haar naam komt zevenmaal voor. Alsof we de sabbat

tegemoet gaan, de dag van shalom. Niets is echter minder waar, integendeel. Er volgt in plaats daarvan een even afschuwelijk als ontluisterend verhaal. Dina wil met de vrouwen van het land in contact treden, zij wil hen zien, staat er. Wat gebeurt? Onderweg naar hen ziet Sichem, een prins van het land, Dina. Hij schaakt haar en neemt haar. En er wordt bij verteld, hij kreeg haar zeer lief.

Hier wordt het oppassen geblazen, gaat dit verhaal over Dina als slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag? In ieder geval het vervolg is even gruwelijk als gewelddadig. De emoties lopen hoog op. De broers van Dina zijn woedend, zij accepteren deze daad van agressie niet. De volksgenoten van Sichem proberen het op te lossen volgens de toenmalige opvattingen, bepaal een bruidsprijs en zij wordt de vrouw van Sichem. Iedereen zal daar voordeel aan hebben. De broers van Dina, Simeon en Levi weigeren, alleen als jullie worden zoals wij, door jullie te laten besnijden, ja dan... Aldus geschiedde, maar als alle mannen ziek van pijn en koortsig van het ritueel zijn, overvallen Simeon en Levi de stad en doden eenieder. De andere broers roven de stad leeg. Woede, eerwraak, terechte woede? In ieder geval resulteert deze woede in wreed en grensoverschrijdend gedrag.

De vraag tussen de regels door is niet of je woedend mag zijn, maar wat doe je met die woede?

Dina komt niet aan het woord. Wordt zij verzwegen, zoals dat pleegt te gaan met slachtoffers? Het verhaal heeft nog een staartje, volgende keer, Dina verlegt de grens! •

Joris Snaaijer wijst de naam van zijn grootvader aan

Dominee Snaaijer was predikant in Haarlem // maar óók opa Friesland

Op de houten namenborden in de Heerenkamer staat twee keer de naam Snaaijer. Adriaan Johan Snaaijer aan de linkerkant als een van de ‘Leeraren’ van de VDGh van 1954 tot 1978, en helemaal rechts onder ‘Diakenen’ zijn zoon Rudolph Pabus Snaaijer sinds 2006.

door Anke van der Meer

vlnr Anne-Marijn, Justijn, Joris

Neergestreken in de Heerenkamer zijn (klein)kinderen Joris Snaaijer (33) en, via een online verbinding uit Zweden, Anne-Marijn Snaaijer (31). Jongste broer Justijn Snaaijer (25) is afwezig vanwege zijn werk. Joris en Anne-Marijn vertellen over hun herinneringen aan hun grootvader in relatie tot hun betrokkenheid bij Doopsgezind Haarlem.

opa's scootmobiel

De drie hebben hun grootvader nooit als Haarlems predikant meegemaakt. Voor hen waren het opa en oma Friesland.

Joris vertelt: 'Opa en oma hadden een oude boerderij in Kortehemmen gekocht na het emeritaat van opa, dus wij gingen naar Friesland om ze te bezoeken.'

'Ze hadden een grote tuin waar we speelden,' zegt Anne-Marijn. 'Zo'n keurig gazon met rozen in het midden. Opa keek van een afstandje toe en genoot van hoe wij speelden.'

Joris: 'Ik herinner me dat we op opa's scootmobiel mochten. Dan reden we over het dijkje en probeerden *wheelies* te maken.'

De gezamenlijke kerstvieringen waren een belangrijk moment in de familie. Anne-Marijn: 'We waren altijd superwelkom. Ze legden ons echt in de watten, met veel aandacht en lekker eten. Opa en oma brandden altijd echte kaarsen en opa las een kerstverhaal voor. Dat was echt een vast punt in de viering.'

boven Joris in de Grote Heerenkamer, met op de voorgrond de sculptuur van Jet van Vrede – zie omslag

onder De drie kleinkinderen met hun opa en oma

Sneel

Hun eigen betrokkenheid bij Doopsgezind Haarlem is niet gekomen via hun grootouders, vertelt Joris. 'Mijn vader was lid geworden van de jeugdwerkcommissie. Han, de toenmalige jeugdwerker, vroeg of hij nieuwe kaderleden wist. Zodoende ben ik met Han gaan praten. Ik was wel benieuwd. Het was een leuk gesprek en zo ben ik in Sneel gerold.'

Anne-Marijn: 'Ik was als kind natuurlijk wel eens in de doopsgezinde kerk geweest voor een dienst, maar meestal gingen wij naar de PKN in Heemstede waar mijn moeder lid van is. Wat ik mij van diensten in de Frankestraat herinner is dat oude mensen het schattig vonden dat wij de kleinkinderen van dominee Snaaijer waren. Mijn hernieuwde betrokkenheid met Doopsgezind Haarlem is heel toevallig ontstaan. Een schoolvriendin, Quirine, ging naar Sneel en vroeg of ik mee wilde. Zo ben ik erbij gekomen. Ik had het altijd erg naar mijn zin, en ben ook mee geweest met een pelgrimsreis naar Boedapest.'

Joris ging ook mee met die reis, als kaderlid. Achteraf een goede beslissing, lachen Anne-Marijn en Joris. Anne-Marijn: 'Op de reis heeft Joris zijn huidige vrouw Suzanne ontmoet.'

Joris: 'Voor mij had mijn deelname aan Sneel ook niets te maken met het feit dat opa hier predikant was. Vooral ook omdat we mijn opa en oma zagen in Friesland, en er dus geen link met Haarlem was voor mijn gevoel. Toen ik hulpkoster werd, merkte ik dat mensen die hem nog gekend hadden, mij aanspraken en leuke anekdotes vertelden. Zo kwam voor mij steeds meer het besef dat hij hier predikant was geweest.'

In Joris' laatste jaar als kaderlid, sloot jongste broer Justijn zich aan als

foto links: uit fotoalbum familie Snaaijer

'dat daar de naam van mijn grootvader te zien is, en nu die van mijn vader, dat voelt heel speciaal'

Sneel-jongere. Anne-Marijn: 'Joris en Justijn hebben echt een vriendenclub overgehouden aan Sneel. Voor mij liep het op een natuurlijke manier af, toen ik na de middelbare school een andere vriendengroep kreeg die niet naar Sneel ging.'

In hun jaren na Sneel zijn zowel Anne-Marijn als Joris als begeleider mee

geweest met verschillende ouderenreizen. 'Joris zegt overal ja op', lacht Anne-Marijn, 'maar ik ben zelf ook als vrijwilliger mee gegaan. Het zijn altijd leuke weken met aardige mensen.'

Joris: 'Ik vind het leerzaam, al die interessante verhalen die mensen vertellen tijdens zo'n week. Maar het is niet alleen serieus. Ik denk aan de

jenevertjes die aan de bar worden gedronken door de gasten en de anekdotes die dan langskomen.'

tastbaar verleden

De drie kleinkinderen Snaaijer zijn niet in de voetsporen van hun grootvader getreden. Justijn werkt als horlogemaker. Anne-Marijn woont met haar gezin in Stockholm waar ze aan de universiteit aan haar PhD werkt. Joris werkt bij De Wereld van Jansje als begeleider en kok.

Joris: 'Tijdens mijn studie Spaans zocht ik een bijbaan en kwam zo bij Jansje terecht als oproepkracht. In de dertien jaar dat ik daar werk ben ik doorgegroeid tot kok, maar in de praktijk zijn er heel veel taken die langskomen.

Heel leuk vind ik het contact met de medewerkers. Als zij tevreden zijn, dan loopt de rest ook.'

Joris ziet wel een link met de boodschap die zowel zijn grootouders als zijn ouders wilden doorgeven: 'In de tijd dat opa preekte was alles natuurlijk veel stichtelijker, maar binnen de doopsgezinde gemeente stond ook toen de vrijzinnigheid hoog in het vaandel. Ik voel wel dat hun normen en waarden aan ons zijn doorgegeven. Het heeft indirect mijn keuze beïnvloed om bij Jansje te gaan werken, omdat ik heb meegekregen dat zorg voor anderen belangrijk is.'

Anne-Marijn zegt: 'Opa en oma hechtten altijd veel aan tradities, aan

hoe je je gedraagt. Tegelijk waren ze mensen die niet hielden van in hokjes denken. Ze vonden ook dat mensen zich nooit boven anderen mochten verheffen omdat ze het toevallig beter hadden, of meer kansen hadden gehad.'

Ze vervolgt: 'Ik woon nu ver weg, maar ik voel me wel verbonden met de gemeente. Het pand is zo bijzonder en het verleden is bijna tastbaar. Het grote schilderij van de Diaconessen is daarvan een voorbeeld, maar ook met de namen op de borden. Dat daar de naam van mijn grootvader te zien is, en nu die van mijn vader, dat voelt heel speciaal.' ◀◀

column

onder de loep

Joep Stassen

bidden!

De kerk is open, we mogen weer, maar een jubelstemming ontbreekt.

Wanneer ik dit schrijf is de oorlog een paar dagen oud. Het is februari-vakantie, de week waarin ik de laatste jaren meeding op pelgrimsreis met Sneel. Herman Heijn heeft de jongeren jarenlang meegenomen door Europa om ze de geschiedenis te laten zien, het heden te duiden en onszelf te leren kennen. Daarvoor reisden we naar onder andere Duitsland, Spanje, Engeland, Malta, Griekenland en Italië.

We ontmoetten mensen, kerkgangers, activisten, politieke leiders, jongeren en ouderen; we praatten met iedereen. Over cultuur en geloof, over het verleden en de toekomst, over wat ons bindt en wat ons scheidt, over conflicten en oorlog. We stonden stil in Madrid bij Picasso's *Guernica*, in Manchester bij Karl Marx' strijd ('*Proletarier aller Länder, vereinigt Euch!*'), bij de Rubicon waar Caesar ooit

overstak, bij de twee Wereldoorlogen en Balkanoorlog en bij de strijd in de Oostzee van piraten tegen Hanzesteden en in het Volkspark stadion te Hamburg waar Nederland streed om Europees Kampioen voetbal te worden.

Op één A-viertje tekende Herman een infogram met peilen, tijdlijnen, landkaarten en namen van mensen, plaatsen en gebeurtenissen. Zo'n uitleg-A-viertje gaf houvast om Europa en de gebeurtenissen te begrijpen. Het was overzichtelijk en het stond vast, want het was gebeurd. Oorlog was immers verleden tijd.

Nu niet meer. Opeens is het perspectief gedraaid en is het oorlog. En is vrede dus iets waarvoor je moet vechten. Ik probeer alles wat ik gezien en gelezen heb over de geschiedenis en alle verhalen die ik gehoord heb, te leggen naast de huidige gebeurtenissen in Oekraïne. Ik herken wat eerder gebeurde, de geschiedenis herhaalt zich, jawel, maar net even anders. Het past niet op een A-viertje, we schrijven geschiedenis, de ene zwarte bladzijde na de andere, in tranen, geen overzicht, nergens houvast.

De kerk is weer open, we mogen weer. En dat is maar goed ook, want er is werk aan de winkel: bidden voor vrede. ●

Al die mooie beloften

De grazige weiden, de stille wateren,
Ik heb zo gezocht en inderdaad
Gevonden, ze waren nog mooier
Dan mij was beloofd,
Prachtig.

En in dit lieflijk landschap de zoon
Van de maker, aan een boom genageld,
Maar geen spoor van geweld
Of verzet, alleen maar
Vrede en rust.

Zijn lege ogen kijken het landschap in,
Om zijn mond spelen eeuwige vragen,
Waarom dan, wie ben je,
Waar was je, e.d.

Zonder verwijt, hij moet hebben geweten
Wat er zou gaan gebeuren.
Ik heb geen antwoord

Rutger Kopland

Geen antwoord

poëzie is een daad

Lieuwe Koopmans

Rutger Kopland is een van mijn favoriete dichters. In zijn taal roept hij werelden op. Ik waan mij in een Limburgs landschap, wandelend over heuvels langs kleipaden en dan opeens aan een riviervtje in een dal een boom met een crucifix. De wind waait om mijn hoofd, verder is het stil.

Ik zie de aandacht en de verwondering in de ogen van het christusbeeld. Niet oordelend, slechts vragend en onderzoekend. Ik kan niet anders dan er bij gaan zitten, mij mee verwonderen en mijn oordeel uit te stellen. Ik ervaar de schoonheid en de vreugde van de schepping. Gelijktijdig zie ik in de doorboorde handen en voeten het onvermijdelijk lijden dat daarmee gepaard gaat.

Zo in deze tijd rondom Pasen verdienen beide mijn aandacht, zowel de schoonheid als het lijden, onafscheidelijk met elkaar verbonden. Rutger Kopland wijst mij de weg, stelt vragen en geeft geen antwoorden. ●

Het gedicht komt uit de bundel *Dit uitzicht*, uitgeverij Van Oorschot, 1982

Minder kleren, het is niet anders

door Jet van Vrede

Hoe kun je de groene voorhoede zijn en op een verantwoorde manier kleren bemachtigen waar je vrolijk van wordt?

vuilnisbak

Een van mijn favoriete bijbelteksten is Prediker 9:7-9: *'Dus eet je brood met vreugde, drink met een vrolijk hart je wijn. God ziet alles wat je doet allang met welbehagen aan. Draag altijd vrolijke kleren, kies een feestelijke geur. Geniet van het leven met de vrouw die je bemint. Geniet op alle dagen van je leven, die God je heeft gegeven. Het bestaan is leeg en vluchtig en je zwoegt en zwoegt onder de zon, dus geniet op elke dag. Het is het loon dat God je heeft gegeven.'*

De tekst past bij het hier en nu. Leef met aandacht voor het genoeg, de sjeu staat er. Ondanks dat je zo nietig bent in de wereld en het zo moeilijk is ertoe te doen.

In januari verscheen er een rapport van Denkwerk, een denktank van invloed-

rijke Nederlanders: 90% van wat we aan de aarde onttrekken wordt weggegooid. We moeten geen dingen meer ontwerpen om weg te gooien en de omloopsnelheid van spullen moet omlaag.

Het gemiddelde kledingstuk in rijke landen wordt zeven keer gedragen, daarna gaat het de vuilnisbak in. Dat is slechts één voorbeeld van hoe we de aarde overbelasten, zegt Denkwerk. 'Actie is onvermijdelijk'.

hergebruik: 1%

Met de beste bedoelingen wordt de helft van alle afgedankte kleding in kledingcontainers gegooid of bij een kringloopwinkel ingeleverd. Daarvan kan ruim de helft verkocht worden. Over één categorie kleding, 'fast fashion' of wegwerpkleding maakte KRO/NCRV een documentaire in de serie *De Prijsknaller*. De beelden zijn ontluisterend. Wat niet in Nederland

of (Oost) Europa verkocht kan worden gaat in containers naar landen als Ghana. Maar fast fashion is ook daar grotendeels onverkoopbaar en eindigt op afvalbergen. Het opruimen van die afvalbergen is een groot probleem.

In november stond er in NRC een artikel over waarom het misgaat met het hergebruik van de andere helft van de kleding die in de textielbak is gegooid of bij de kringloopwinkel ingeleverd wordt: de hele inhoud van (ondergrondse) textielbakken wordt afgekeurd als er lekkende zakken afval in belanden, kleding die uit meerdere lagen bestaat is ongeschikt om vezels van te maken en stoffen die uit verschillende grondstoffen (bijvoorbeeld katoen of bamboe met elastaan) gemaakt zijn, zijn ongeschikt om nieuwe kleding van te maken. Uiteindelijk wordt maar 1% hergebruikt in nieuwe kleding.

hergebruiken

Het is dus de kunst om vrolijke kleren te dragen die langer meegaan en duurzaam ontworpen zijn. Om minder te kopen, van goede kwaliteit en te (laten) verstellen of vermaken. Zoals de ouders vroeger deden en mensen die op de kleintjes letten nog steeds doen. Bij Repair Café Haarlem-West aan het Leidseplein kun je de kunst van het verstellen afkijken. Nog beter is om alleen tweedehands te kopen. Op Marktplaats kun je een zoekopdracht voor soorten kleding in bepaalde maten en van bepaalde merken opslaan.

In Haarlem en omgeving zijn veel kringloopwinkels: Dorcas, Noppes, Rataplan, Snuffelmug, Woord & Daad, Zolder 023 en winkels voor tweedehands kleding zoals Stijlloods. Een gang langs die winkels is een hele ontdekkingstocht. Je maakt er kans op kleding in vrolijke of favoriete kleuren en patronen die nu even niet in de mode zijn. Als je met een maatje gaat kun je efficiënter zoeken.

het gemiddelde kledingstuk in rijke landen wordt zeven keer gedragen, daarna gaat het de vuilnisbak in

locaal

Alleen Zolder 023 is commercieel, van een investeringsbedrijf, de andere kringloopwinkels zijn min of meer sociale ondernemingen die met mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en vrijwilligers werken. Snuffelmug is heel lokaal en springt eruit omdat ze een textielsorteercentrum en naaiatelier hebben. Ook andere spullen, zoals meubels worden gebruikt voor upcycling. Daarvoor werken ze samen met andere partijen. Op verzoek verzamelen ze specifieke spullen, voor partners die ontwerpen met hergebruikt materiaal. Rataplan is regionaal en gaat een stapje verder met duurzaamheid. Er wordt gerepareerd aan fietsen, lijsten en kleding. Ze publiceren jaarlijks een massabalans.

bijbels perspectief

De Woord & Daad kringloopwinkel aan de Frieslandlaan springt er ook uit, omdat het een samenwerking is tussen Woord & Daad en maatschappelijk huis het Open Huis in Schalkwijk. Woord & Daad werkt al 47 jaar vanuit bijbels perspectief aan duurzame verandering voor mensen in armoede. Open Huis stuurt bijvoorbeeld statushouders door, om spullen bij Woord & Daad aan te schaffen. Goed bruikbare kleding vindt dus gauw een nieuwe bestemming bij mensen die het echt nodig hebben. Verbinden en ontmoeten staat er centraal. Dat kan in het open koffiehuis, waar ook lunches geserveerd worden. Je kunt er dus echt een uitje van maken. ●

door Daniel Serrano-Bernal

Sneel open & on the road

Twee jaar lang waren we verplicht aan huis gekluisterd, bijna alle contact leek alleen maar digitaal te mogen. Wat fijn dat de deuren van ons jongerenhuis weer zijn geopend. In februari ging een delegatie naar Amsterdam en in mei vertrekt een club naar Giethoorn.

een terugblik naar het jongeren-regioweekend in Amsterdam...

Tijdens de week van de voorjaarsvakantie is het traditie om een pelgrimsreis te houden met de jongeren van Sneel, maar doordat de nieuwe coronaregels pas kort daarvoor waren versoepeld, was het niet mogelijk om deze reis te organiseren. Wel was er het *regioweekend*, georganiseerd vanuit de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, voor kinderen van elf tot en met zestien jaar uit verschillende doopsgezinde gemeenten in Nederland. Het thema was '(On)zichtbaar'. In de uitnodiging stond het volgende: 'Wist je dat doopsgezinden ook een tijdje onzichtbaar moesten zijn? Waarom eigenlijk? En weet je waar ze zich dan 'verstoppen' in Amsterdam? Dit regioweekend gaan we slapen in een schuilkerk. Dat is namelijk zo'n doopsgezinde verstoppertje in Amsterdam.'

Laten we eens lezen wat drie Sneelers Demi, Loisa en Anna erover vertelden om te zien hoeveel plezier ze hebben gehad:

Anna: 'Ik vond het hartstikke gezellig en heb veel leuke mensen ontmoet. Het leukste vond ik toch wel het verstoppertje spelen in de kerk.'

Demi: 'Het was heel leuk en ik vond het slapen daar heel leuk.'

Loisa: 'Ik vond het heel leuk. We konden bijvoorbeeld alles in de kerk bekijken, en mochten gewoon doen wat we wilden en tot hoe laat we wilden. Heel spannend vond ik dat we verstoppertje gingen spelen in de kerk.'

...en een vooruitblik naar het jaarlijkse weekend in Giethoorn

Iets wat iedereen die ooit is mee geweest met veel enthousiasme vervult, is het jaarlijkse weekend naar SamenEen in Giethoorn. Voor mij zal het dit jaar de eerste keer zijn, dus ik ben benieuwd waar dat enthousiasme

vandaan komt. Heeft het te maken met het feit dat er leuke spelletjes zijn? Dat je samen kunt zeilen? Of met elkaar gaat eten? Daarom heb ik kaders en oud-kaders gevraagd naar de magie van Giethoorn. Hoe kan ik me, als nieuweling in SamenEen, het beste voorbereiden op dit weekend en wat staat me te wachten?

Anne: 'De magie van Giethoorn is een weekend lang samen lol hebben in je eigen wereldje met je eigen vrienden. Lekker klooien op het water, spelletjes de hele dag door en blauwe slagroom bij het toetje.'

Ilanthe: 'Giethoorn betekent even in een andere wereld zijn, maar ook het vinden van wie je bent. Wat blijdschap in jezelf met je kan doen en hoe belangrijk het is om dat met anderen te delen. Een zonsondergang met een traan en een lach. Onweer op de achtergrond en hard door punteren om op tijd weer bij SamenEen te zijn. Er is een vrijheid die nergens anders bestaat en toch is alles binnen de veilige handen van SamenEen. Op de

in memoria

in memoriam

Joukje Dinkelman

Op 23 januari 2022 overleed de oudste inwoner van Heemstede, Joukje (Joek) Dinkelman. Zij werd 107 jaar. Joek Dinkelman was een markante persoonlijkheid met een bewogen en boeiend leven. Zij woonde met haar man en twee kinderen lang in het voormalig Nederlands-Indië. Daar beleefde ze ook de oorlogsjaren in een Japans interneringskamp. Ze stond heel open in het leven en had tot op het laatst belangstelling voor de dingen. Tot op hoge leeftijd kwam zij in de Kleine Vermaning en bezocht daar bijvoorbeeld de adventsviering. Haar krachtige persoonlijkheid zal worden gemist door haar familie. De herinnering aan wie zij was zij tot zegen.

Alex Noord

in memoriam

Nel de Ruig

Op 29 januari 2022 overleed Nel de Ruig onverwachts in haar huis. Zij werd negentig jaar. Vrij kort voor haar overlijden heb ik haar nog bezocht. Nel vertelde die middag haar levensverhaal. Met zorg koos ze haar woorden en verhaalde ze hoe alles zo gelopen was en hoe het

ging. Negentig jaar was ze geworden. Voor haar een getal met een bijzondere lading – in de herinnering aan haar zus Liesbeth.

Nel was bescheiden en nuchter. Maar ze was ook kordaat als het moest, rechtvaardig en kritisch, zeker ook in haar werk. Doopsgezind was ze van huis uit. 'Het is zo verweven met me', zo zei ze het eens. Ze maakte vele jaren deel uit van de Religieuze Kring in Aerdenhout, zat in het bestuur van het Zuiderhofje en bezocht verschillende gesprekskringen. Zo bescheiden als ze was is ze gestorven. Zoals ze de dingen veelal alleen droeg en anderen niet wilde belasten.

We wensen haar zus Els en de verdere familie en vrienden de kracht dit verlies te dragen. Dat zij mag rusten in vrede.

Alex Noord

in memoriam

Marion Tempelaar-Lehman

Marion, de moeder van Johan, als ze er was, was ze er ook echt, en dan bedoel ik nabij en betrokken. Geloof en praktisch aan de slag leek haar motto. In het contact voelde ik me altijd veilig en vrolijk. Plaats van ontmoeting was meestal de Mennokapel. Haar glimlach schijnt door de contouren van de prachtige herinneringen aan de Mennokapel. Zij ruste in vrede.

Karel Blanksma

overleden

- mw. J. Dinkelman (Joukje)
23 januari 2022, leeftijd 107 jaar
te Heemstede
- mw. N. de Ruig (Nel)
29 januari 2022, leeftijd 91 jaar
te Haarlem
- mw. M. Tempelaar-Lehman, (Marion)
21 februari 2022, leeftijd 67 jaar
te Haarlem •

DOOPSGEZINDHAARLEM

zoekt per 1 mei 2022 een

pastoraal diaconaal werker
(32 tot 36 uur)

taken het ouderen- en bijzonder pastoraat, diaconale taken t.b.v. leden/vrienden van de gemeente, gemeentelijk opbouwwerk, organisatie jaarlijkse vakantieweek, diaconaal werk in Haarlem e.o.

wij zoeken iemand met minimaal een relevante hbo-opleiding, ervaring met ouderen en bijzondere doelgroepen, creativiteit en vernieuwingsenergie, kennis van de sociale kaart, affiniteit met doopsgezind gedachtegoed, vermogen tot samenwerking met professionals (o.a. 2 predikanten en 1 jeugdwerker) en vrijwilligers (o.a. commissie maatschappelijk werk en kerkenraad)

info www.doopsgezindhaarlem.nl
Lieuwe Koopmans 06 10922879

laatste dag is altijd dat moment dat je toch een soort thuis achterlaat. In de bus heimwee naar SamenEen maar toch verlangen naar de douche thuis.'

Asun: 'De magie van Giethoorn is een combinatie van de plek en de mensen. Het is fantastisch om ineens, van de ene op de andere dag, omringd te zijn door water. Elke dag even kunnen varen met een punter, samen eten en echt bij elkaar zijn met alle lieve, mooie, gezellige mensen van Sneel. Samen bij het kampvuur zitten, lekker de hele dag

buiten zijn, zwemmen als het lekker weer is. SamenEen biedt zo veel gezelligheid die je in je dagelijks leven in de stad niet zo makkelijk tegenkomt.'

Julie: 'Giethoorn is eigenlijk een soort avontuur waar je echt op een eiland zit dus ook ver van huis en van alle stressvolle dingen, dus je kan er even helemaal gek doen en er zijn zoveel leuke activiteiten en spellen dat het echt even voelt als een vakantie met al je vrienden om je heen. Daarom denk ik dat iedereen daar zo vrolijk is.'

Mees: 'Een eigen eiland, hoe leuk is dat! Op SamenEen heb je amper door dat je maar twee uurtjes van huis bent. Je kan er echt in het thema van het kamp gezogen worden. Met als barrière tussen het eiland en de bewoonde wereld een enorm meer waarin je kan zwemmen, waarop je kan varen en waar je doorheen kan wandelen. Dat is toch de perfecte plek om met een groep heen te gaan en een weekend de dagelijkse gang van zaken los te laten.' •

Jeugd- en jongerenhuis Sneel
Peuzelaarsteeg 4
2011 HV Haarlem | 023 534 34 08
sneel@vdgh.nl | www.sneel.nl

door Anke van der Meer

Openheid & vertrouwen

‘Wat ik ga doen als ik binnenkort stop met werken? Voorlopig even niets. Maar ik heb wel zin om leuke dingen te gaan doen.’

Als maatschappelijk werker is Ada Blom (64) ruim acht jaar verbonden geweest aan Doopsgezind Haarlem. Binnenkort neemt ze afscheid. ‘Ik heb nog niet de pensioengerechtigde leeftijd, maar ik stop iets eerder. Ik zie er naar uit iets vrijer in mijn tijd te zijn en om leuke dingen te gaan doen, maar eerst wil ik rust nemen en voelen waar ik behoefte aan heb.’

zingeving

Bij toeval kwam de baan van maatschappelijk werker op Ada's pad. Haar baan was wegbezuinigd na een reorganisatie bij een grote welzijnsorganisatie in Amsterdam. Ze ging daarna freelance aan de slag bij projecten van verschillende welzijnsorganisaties, met bijvoorbeeld onderzoek naar plegers van huiselijk geweld. Toen de vacature van Doopsgezind Haarlem langskwam, twijfelde Ada geen moment. Hoewel, dat is niet helemaal waar. ‘Ik zag de vacature en die was mij zeer op het lijf geschreven. Maar er was één aspect waar ik tegenop zag en waardoor ik bijna niet heb gesolliciteerd, namelijk het organiseren van de Vakantieweek. De verantwoordelijkheid die je voor iedereen hebt tijdens

een hele week, de risico's van wat er kan gebeuren, dat hield me tegen.’ Uiteindelijk heeft Ada toch de brief geschreven, en gelukkig maar, want het werk heeft haar veel voldoening gegeven. ‘Bij mijn eerdere baan in Amsterdam kon ik inhoudelijk niets doen met mijn geloof. Het was inhoudelijk vaak praktischer, over het regelen van de wmo, het begrijpen van de Nederlandse samenleving, of het bevechten van de bureaucratische regels. Hier moeten ook vaak zaken geregeld worden, maar het onderliggende thema van zingeving komt sneller aan de orde. Voor mij is dat een pre, op die manier beleef ik er zelf extra plezier aan.’

‘Een ander fijn aspect van dit werk,’ gaat Ada verder, ‘is dat er geld beschikbaar is. De fondsen zijn vaak gul en bereid om geld te geven voor een nieuw bed, of voor een tandartsvergoeding of voor een bijdrage in de stookkosten. Ik omschrijf een bepaalde situatie aan een van de fondsen, en dat is voldoende. Ik hoef geen bankafschriften of ander bewijsmateriaal te laten zien. Dat vertrouwen vind ik mooi. Zo zit men zondag allemaal als gelijken in de kerkbanken.’

‘Bij Doopsgezind Haarlem voel ik een zekere openheid. Als er bureaus van een gemeentelid iets nodig hebben, dan komen zij soms ook bij mij terecht en iedereen is welkom om mee te doen aan alle activiteiten. Naast die openheid zie ik dat mensen blij zijn om doopsgezind te zijn. Ze vinden het leuk om dingen met elkaar te doen en samen naar een gemeenteweekend te gaan.’

betrokken

Een boodschap zou Ada Doopsgezind Haarlem nog willen meegeven. ‘Ik denk dat men in kerkverband heel gul is met geld, maar met tijd is men veel minder scheutig. Wel op individueel niveau, ik kom heel veel

vrijwilligers tegen van de gemeente bij Stem in de Stad. Maar zou het niet mooi zijn dat je in het kerkelijk systeem iets inbouwt waardoor de aandacht voor de Haarlemse gemeenschap gewaarborgd is? Dat het niet alleen via individuen gaat die vrijwilligerswerk doen of projecten opzetten, maar dat het structureel is. Want juist aandacht en tijd voor de buitenwereld is zo belangrijk voor een kerkelijke gemeente.’

‘Ik stop nu met mijn werk, maar hoop op een andere manier betrokken te blijven bij deze kleine enthousiaste geloofsgemeenschap!’ ●

Op zondagmiddag 10 april met Palmpasen nemen we afscheid van Ada Blom

Het programma ziet er als volgt uit:

- ▶ 12.30 uur heerlijke lunch verzorgd door De Wereld van Jansje
- ▶ 14.00 uur workshops: *beeldend creatief* met Inger van der Werf | *schrijvend creatief* met Jannie van Maldegem | *palmpaasstokken maken voor klein én groot* met Daniel & Ezra | *liederen zingen* met Jan Marten
- ▶ 15.30 uur vesper met elementen uit de workshops
- ▶ 16.30 uur borrel

We nodigen je van harte uit om (een deel van) deze middag bij te wonen. Kom voor een onderdeel, of de hele middag: precies wat jou past.

Wij vragen je om vooraf (voor 5 april) je komst te melden en aan te geven welke delen van het programma je wilt deelnemen bij administratie@doopsgezindhaarlem.nl of op 023 532 18 83.

thuis tips

droom groot en meeslepend

Je bent dol op haar of vindt het een vervelend mens: Eva Jinek. Ik behoor tot de eerste groep en jij vast ook na het lezen van haar boek *Droom groot, verhalen van voorbeelden*. Ruim dertig voorbeeldige vrouwen worden door Jinek kleurig neergezet. Fotografe Robin de Puy heeft er prachtige zwart-witfoto's bij gemaakt. Het boek is groot en zwaar. Het ligt bij mij op tafel en iedere keer lees ik een interview van meestal een bladzijf of zes, zeven. Sommige vrouwen zullen je bekend voorkomen: advocate Carry Knoop-Hamburger, hartchirurg Angela Maas, abortusactiviste Rebecca Gomperts. Anderen waren in ieder geval voor mij onbekenden. Zoals Radana Jinek, Eva's moeder. Na de Praagse lente (1968) moest ze samen met haar echtgenoot het land uit vluchten. Lees het verhaal en let op de overeenkomsten tussen toen en nu, de houding van de Russen, de weerbaarheid van de mensen, toen in Tsjechië en nu in Oekraïne. En dit is pas het eerste deel. Kost maar 25 euro. Aanrader!

Eva Jinek, *Droom groot. Verhalen van voorbeelden*, uitgeverij Spectrum, 2021, € 24,99
 Willemien Ruygrok

zinvol leven

Fokke Obbema schreef interviews met Nederlanders over de zin van het bestaan na zijn hartstilstand in 2017. Dit levert diepzinnige gesprekken op. Ik heb het tweede boek gelezen, *Een zinvol leven*. Tijdens het lezen, stel je jezelf ook heel veel vragen, wat zou jij op die vraag als antwoord geven. Niet elk interview is even interessant, maar wel wat kan een mens bewegen in zijn/haar leven. Soms kreeg ik een minderwaardigheidscomplex als ik las wat mensen allemaal hadden gedaan en meegemaakt. Hun visie daarop was meestal wel weer interessant. Je blijft je hele leven leren, je bent niet een statisch wezen en het is goed om jezelf vragen te blijven stellen. Ik vond het een boek om in de kast te hebben en af en toe naar terug te grijpen.

Fokke Obbema, *De zin van het leven. Gesprekken over de essentie van ons bestaan*, 2019 | *Een zinvol leven. De mens en zijn verhaal*, 2021. Beide uitgegeven door Atlas Contact, € 17,50 en € 24,99
 Marijke de Jong

1001 nacht

'In ons huis stonden altijd drie klassiekers, drie grote, oude boeken met donkergroene kaften, op de schoorsteenmantel: de Koran, de gedichtenbundel van Hafez en de Perzische *Duizend-en-een-nacht*.' In de inleiding schrijft Kader Abdolah '*Duizend-en-een-nacht* wordt voornamelijk gezien als een bundeling van oude oosterse verhalen, maar dat is het niet. Het boek is een krachtige rivier die over het leven gaat, over levenservaringen die nog altijd relevant zijn, over de kracht van het woord, over vrouwen, over macht, over lotsbestemmingen en over de tijden die komen en gaan. *Duizend-en-een-nacht* gaat over óns.' Deze hervertelling wisselt hij af met korte hoofdstukken met toelichting. Zo legt hij uit dat situaties en wezens uit de verhalen afkomstig zijn uit het oude Perzische Rijk, uit een tijd met een totaal andere logica, die bestond uit God, engelen, de duivel en de djinns. Dat je verdwaalt in de (structuur van de) verhalen, dat de verhalen steeds pakkender worden, dat niemand het boek uitleest en hoe het zit met de verschillende edities. Op bladzijde 503 stopt Kader Abdolah, midden in een lang verhaal. De rest bewaart hij voor een volgende editie.

Kader Abdolah, *1001 Nacht. Een hervertelling*, uitgeverij Prometheus, 2020, € 24,99
 Jet van Vrede